

te schrijven naar aanleiding van uw citaat uit het weekblad *De Waarheid*. Dat citaat is te lezen in *De Heraut* van 26 Dec.

De *Waarheid* werd n. l. zet daarin uiteen of geeft rekenschap van zijn Kerkelijk standpunt. Zoo staat er: „Wij vragen en blijven vragen naar een Gereformeerde Kerk, die zich in hare belijdenis en organisatie onderwerpt aan Gods Woord. We houden vast aan dat ideaal: een Gereformeerde Kerk en een Gereformeerde Kerkelijk leven in overeenstemming met Schrift en Belijdenis. Naar dat einddoel richt zich ons oog en we willen staan voor de beginselen, die we van God in Zijn Woord hebben geleerd, door onze vaders zoo breed en zoo duidelijk uiteengezet in Confessie en Kerkorde“.

Wel wil men ondersteunen elke verbetering in de Kerkelijke Reglementen van het Ned. Herv. Gen., maar einddoel is een Gereformeerde Kerkelijk leven in overeenstemming met Gods Woord en onze belijdenis. „Met minder mogen, kunnen en willen we ons niet tevred stellen“.

Dat zijn allemaal woorden, die ons aangeen zijn. Zoo iets te hooren of te lezen, doet weer eens goed bij alle verwatering in onze dagen.

Me dunkt zoo moet het. Hierin zijn alle goed Gereformeerde Christenen t e eene.

Maar ik weet niet, hoe 't U geerde Redactie gaat, maar nu kan ik mij maar niet verklaren, hoe deze redeneering vol te houden is, wenzelij ernst is bij wat er bij de geachte Redactie van de *Waarheid* volgt. Daar volgt op: „daarbij willen we de Kerk" met prijs geven, maar wenschen in wege te gaan, die leiden kunnen tot haar vrijmaking en herstel, opdat zij, staande op eigen fundament en eigen terrein, onder de heerschappij van haren Koning, zich openbare zoon van de Kerk van Christus zich hier te lande naar Gods ordinantie heeft te ontplooiën. Dit ideaal voor ogen hebbende, wil men gaarne alles doen om te komen tot de verwerkelijking van dat ideaal.

Nu weet ik heel goed, dat in die woorden geen nieuws ligt voor ons. We hebben zoodanige betuigingen al zoo veel gelezen. Vele keeren leest men ze, en men zwijgt. Wat haat het — denkt men — er al weer op te komen, Maar zijn ze waar?

Dat zulke hoogstaande personen altijd maar door zoo — laat ik zeggen — de god-Gemeente blinddoeken is toch erg, en daartegen dient m. i. gedurig te worden geprotesteerd. Althit maar weer dezelfde verwarring in Kerk en Kerkgenootschap. Men wil een Gereformeerde Kerk naar Schrift en Belijdenis. Men verfoelt de organisatie van het Genootschap, en toch beweert men maar stijf en strak, dat Genootschap is de kerk. Immers men schrijft: „wij willen bij de kerk blijven, wij willen de kerk niet prijs-gaven“.

Door Gods goedheid mocht ik onlangs mijn veertig-jarig ambts-jubiläum vieren, en heb toen in mijne prediking, waaronder ook vele Hervormden waren, gedacht aan mijn loofjaar, ook gesproken van wat er van 1875—'86 is gebeurd, wat in Friesland, waar ik toen stond, te Reitsum voorviel onder den Zeer Eerwaarden Vader Ploos van Amstel. Ik zeide, dat ik toen wel buiten dien strijd stond, maar als zoon der Herv. Kerk, die vóór dien tijd te dien opzichte had beslist, deelde ik in die actie, in dien strijd en in de blijdschap der broeders. Een van mijne heerlijkste momenten in 't kerkelijk leven is dan ook geweest, toen men in die dagen het juk der besturen afwierp. Men wierp het juk af, en daarmee vervierp men in eens, in één gelooftig handgebaar, den geheelen Reglementen-bundel van het Genootschap. Zoo kwam men tot het Gereformeerde Kerkelijk leven. Prof. Dr. Vischer heeft eens tegen mij gezegd, dat ik een ontrouwe zoon der Herv. Kerk ben geweest. Van de Kerk? Ik heb het genootschap verlaten, en nu bij de kerk gevoegd. Als het naar Gods Woord is, dat de mannen van den Ger. Bond nog in het Genootschap moeten blijven om te strijden, en door dien strijd gehoorzaam zijn aan Gods Woord, dan heb ik niet alleen te vroeg het Genootschap verlaten, maar wat veel erger is, is de Reformatie van '86 ook tegen Gods wil geweest, immers te vroeg.

Hier te Booskoop is de Ger. Kerk openbaar geworden in 1849. Zij leeft naar Gods Woord en de Confessie. Dus zou men denken gelijk de broeders het willen. 't Is hun ideaal. Maar neen, want zij willen volgens hun eigen zeggen, „de kerk niet prijs-gaven“. Gevoelen zij nu niet, dat zij de kerk, naar hun eigen ideaal ingericht, prijs-gaven en bij het Genootschap blijven? Gevoelt men niet, dat tientallen van menschen door hun doen méé weggetrokken worden van onder de geheele bevolking der zielen, dat zij de innerlijke levenssterke, die anders kan bestaan, verslapen, dat zij niet medewerken tot verdieping van het geestelijk leven der natie, worstelend met goddelijke kracht en heiligen moed om de volksziel weer te brengen onder het licht van Gods Waarheid, welke tot alle dingen nut is?

Broeders, ge zegt, Gods Woord en de Confessie moeten u brengen tot de Ger. Kerk. Accoord, maar ik ben zoo vrij u te vragen, wanneer?

De afscheiding in '34 was een wederkeering en de Reformatie in '86 was een wederkeering tot de aloude Ger. Kerk. Tot u ideaal.

O. D. EERDMANS.

Booskoop, 24 Dec. '15.

\*) De spatleering is van mij.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt belesf verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geindigd 31 Dec., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welke men gelieve te adresseren aan

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Jan. 1916.

## Advertentien.

Heden nacht ontsiep in zijn Heere en Heiland onze innig geliefde Man, Behuwd- en Oom, de Wel-Eerwaarde Heer. **DS. H. HOEKSTRA,**

in leven Dienaar des Woords bij de Gereformeerde Kerk te Arnhem, Ridder in de Orde van Oranje Nassau, in den ouderdom van ruim 63 jaar.

Uit aller naam.

Mevr. de Wed. H. HOEKSTRA—de Jonge.

Arnhem, 31 Dec. 1915.

Boulevard 167.

**L. G. WEISZ & Co.**  
Commissionairs in Effecten,  
**Westermarkt No. 21**  
**AMSTERDAM.**

**Huët - Comrie - Ten Kate.**

**3 flinke Werken van degelijke Schrijvers**

**VOOR SLECHTS EEN GULDEN.**

(Franco per post f 1.20).

1. **Afrikaansche Gedichten**, de bekende Christelijke Dichtbundel van P. Huët, te over- anderde druk. (176 bladz.).

2. **Het A. B. C. des Geloofs**, van A. Comrie, Predikant te Woubrugge. (236 bladz.).

3. **Stemmen van het stervend jaar**. Prachtige Bundel Proza en Poëzie van J. L. Ten Kate. (196 bladz.).

Dat is weder een buitengewoon koopje, de 3 beroemde boeken, uitg. pr. f 2.70, voor slechts f 1 samen.

Maar luister verder:

Omdat het nu juist de tijd er voor is, geven wij elken besteller **nog op den koop toe:**

4. **Een Bijbelschen Scheurkalender** voor het jaar 1916, aan 2 zijden bedrukt, op prachtig schild.

Denkt er aan spoedig te bestellen, vóórdat de voorraad is uitgeput. Verkrijgbaar bij **D. BOLLE**, Bazaar van Goedkoop Boeken, Hang No. 98 te Rotterdam. Afgehaald voor f 1 naar buiten franco voor f 1.20, na ontvangst van Postwissel, waarop nielden: **Pakket Huët.**

**GRONINGSCHE HYPOTHEEKBANK**  
**VOOR NEDERLAND.**  
**BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.**  
**DIRECTIE: M. BROUWER.**  
**Mr. H. VAN DER VEGTE.**  
**F. J. BOLT.**  
**5 % PANDBRIEVEN.**  
**5 1/2 % HYPOTHEEKRENT.**

Verschenen in de Serie  
**Voor Onderwijs en Opvoeding**

Uitgaven van het Gereformerd Schoolverband:  
**No. 10**

**MEER UITGEBREID LAGER ONDERWIJS (M. U. L. O.) IN VERBAND MET DAT AAN ANDERE ONDERWIJSINRICHTINGEN**

DOOR **L. LOOYEN.**  
Prijs f 0.35. Bij 5 ex. à f 0.30.

**AMSTERDAM. DRUKKERIJ DE STANDAARD.**

**GOLDSCHMEDING**  
**PIANO'S - ORGELS.**  
KALVERSTRAAT 56 - WARMOESSTRAAT 141.  
UTRECHTSCHESTR. 119 - KEIZERSGR. 209-303  
**AMSTERDAM.**

**DS. H. HOEKSTRA,**  
**Tot Prijs Zijner heerlijkheid.**  
Tien leerredenen over  
Ephese 1: 1 tot 2: 10.

Ingen. f 1.25. Gebonden f 1.70.  
Dese laatst verschenen bundel preeken van den nu ontslapen bekenden Arnhemschen prediker is verkrijgbaar in elken boekhandel en bij den

Uitgever **E. J. Bosch** Jbn. Nijverdal.

</